

“Gençler, daha yımili yaşlarda ürkek, pasif, karamsar insanlar haline geliyorlar. Küçük bir işe ve kuş kadar maaşlara razı geliyorlar. Bir nevi, beyinler formatlandı yani.”

Sevgisizlik ve rekabetin ortasında kalmış bir karakter Serap. Gençliğin yolunu çizme çabasını, kör dövüşü olarak adlandırabiliriz sanki. Bu şartları oluşturan nedenleri ne olarak görüyorsunuz?

Tabii ki yanlış politikalar. Biz çok şanssız bir ülkeyiz. Birincisi, hep kötü politikacıların eline düştük. İkincisi, varlık içinde yokluğa mahkum edilmiş, her türlü zenginliğini şımarıkça / şuursuzca tüketmiş bir ülkeyiz.

Şunu söylemeye çalışıyorum: Doğru eğitim ve üretim politikalarıyla Türkiye kendine yetecek, hatta artacak bir ülke konumundaydı. Doğamızla, ülkemizin konumuyla, genç nüfusumuzla bugün bambaşka bir yerde olabilirdik. Doğru politikalarla genç nüfus için çok çeşitli iş sahaları yaratılabilirdi. Bilimle, turizmle, yükselen bir değer olarak organik tarımla ihya olabilirdik. Çin gibi, Hindistan gibi çok ciddi sorunlarla boğuşan ülkeler bile, bilim ve teknolojiye yaya kalmamak için ellerinden geleni yapıyorlar. Türkiyeli politikacılar ise eğitime, sanata, bilime gerek yok diyor! Olur mu böyle şey? Bilimde sıfırlandık. O yetmiyormuş gibi meslek eğitiminde de sıfırlandık. Tanımı bitirdiler, turizmi bitirdiler. Üç tarafı denizle çevrili ülkede denizcilikle ilgili hiçbir iş yok. Yani gençlere hiçbir iş sahası kalmadı. E niye okuyor bu kadar genç? Hiç. Kandırılıyorlar sadece. Ellere birer diploma veri-

liyor ve o diplomayı alana dek geçen onca yılda zaten gençlikleri de katledilmiş oluyor. Daha yımili yaşlarda ürkek, pasif, karamsar insanlar haline geliyorlar. Küçük bir işe ve kuş kadar maaşlara razı geliyorlar. Bir nevi, beyinler formatlandı yani.

Bozuk aile düzeni, kötü bir eğitim hayatı, yanlış atına döndürülmüş, istismara uğrayan genç beyinler... Yazarken biraz da o karakter oluyor insan. Genç yaşta bir genç bir kızın yerine kendinizi koymak size nasıl hissettirdi?

Aslında çok zor olmadı. Çünkü benim konumumdaki bir insanın hep genç kalması gerekir. Fiziksel gençlikten söz etmiyorum. Beynin gençliğinden bahsediyorum. Düşünen, sorgulayan, araştıran, okuyan biriyiseniz zaten hep genç kalıyorsunuz.

Kuşaklar arasındaki fark çok çabuk açılıyor, derinleşiyor. Günümüzde geçen bir gençlik romanı yazarken, biraz daha geçmişe dönüp baktığınızda ne gibi değişimler görüyorsunuz? En büyük uçurum hangi konuda olmuş olabilir?

Kendi gençliğime dönüp baktığımda, dünle bugün arasında çok büyük uçurumlar açılmış olduğunu görüyorum. Benim gençliğimde bilgiye değer verilirdi, okumuş insanlara saygı duyulurdu. Bugünse cehalete tapınıyor. Tabii burada bir parantez açıp şunu belirtmem lazım: Bugünü belirleyen en önemli şey şu: Okuyanın da okumayanın da cahil olduğu bir dönem yaşıyoruz. Yani eğitim kurumları o kadar yozlaşmış durumda ki, üç diplomalı olsalar bile herkes zırcahal. Ülkenin en az yüzde 90'ı "dili" bilmiyor. Gazetelerin internet sitelerinde bile çuvalla dil bilgisi yanlış var. Oralarda "editör" olarak çalışan

genç arkadaşlar dil'i yanlış kullanıyor. Bu kadar vahim bir durumdayız.

Dünle bugün arasında en büyük değişim, insan dokumuzun bozulması. Merhametsiz, karaktersiz, empati yoksunu, yalancı, fındak, zırcahal insanlarla dolu ortalık. Neden bunlarla dolu ülke peki? Şu: Eğitim iki parçadan oluşur. Biri çok önemli, diğeri daha az önemli. Az önemli olan kısmı tekniği içerir yani formülleri, bilgileri öğrendiğimiz, ezberlediğimiz kısımları. Daha önemli olan kısmı ise "insanı insan yapan değerler" i içerir. Yani evrensel ahlak, anlayış, cesaret, dürüstlük, sevgi gibi şeyler. Bunlar olmadan, sadece teknik bilgilerle insan şuursuz bir yaratığa dönüşür. Kötülük üretmese bile, kötülüğün

yardakçısı olur. Bunu daha da kısaca, "üretmeden tüketen insanların kötülüğü" olarak adlandırabilirim. Çünkü üretim süreci, insana insani değerleri katan bir süreçtir. Bizim ülkede ise üretim (her anlamda) sıfırlanmış durumda. İnsanlar sadece tüketmeye şartlanmış. Sürekli satın almak istiyorlar. Mutluluğu bile satın alabileceklerini sanıyorlar. Tabii yanılıyorlar. Çoluk çocuğun bile neden depresyon hapi kullandığını buralarda arayın. Bizi insan yapan değerleri yitirdik!

Önemli bir detay olarak kullandığınız dili görüyorum. Büyüme bunalımını yaşayan bir kızın dilini kullanıyorsunuz romanda. Beslendiğinizi, dönüp baktığınız bir kaynak oldu mu, nasıl kurdu bu yapıyı?

Benim romanlarda şöyle oluyor: Konu ve karakterler kendi dilini yaratıyor. Yani, romanın karakterleri kafamda ciddi ciddi canlandırıldığında, kendi dilleriyle birlikte geliyorlar. Sanırım birçok yazar için de durum böyledir.

“Günümüzde dostluk diye bir şey kalmadı ki! Zaten bu kadar delimenin, bu kadar mutsuzluğun nedeni de bu!”

Serap'ın sorunları çok doğal, çok bizden. Örneğin popüler olmak istiyor, sevilmek, beğenilmek istiyor... En önemlisi gerçek bir dost istiyor. Bu hepimizin ortak sorunu değil mi? Dostluklar yozlaştı mı günümüzde?

Günümüzde dostluk diye bir şey kalmadı ki! Zaten bu kadar delimenin, bu kadar mutsuzluğun nedeni de bu! Dostluk yapabilmek için insanın belirli bir zekaya ve anlayış / kavrayış gücüne sahip olması gerekir. Cesur ve dürüst olması gerekir.

Günümüzün çıkarıcı, hesapçı, dar görüşlü insanı için dostluk bir hayal. Dostluğu bir tür alışveriş sanıyorlar. Bir verisen bir alırsın, iki verisen iki alırsın, falan. Karşılık beklemeden vermek, karşılık beklemeden sevmek gibi şeylerden tamamen habersizler.

Daha da beter aslında: Bunu enayilik olarak görüyorlar. Oysa insanı insan yapan değerlerin başında gelir, vermek.

Ama tabii bu vahşi test sisteminin çocuklarının bunu kavramasına olanak yok. Bu dandik eğitim sistemi "herkes senin rakibin, düşmanın. Önce okulda, sonra iş hayatında. Ne kadar ezersen, o kadar güçlenirsin" diye diye beyinleri yıkıyor.

Oysa doğrusu şu: Ne kadar ezersen o kadar güçsüzleşirsin. Açıkçası, durum korkunç. Dostluğun ve dayanışmanın olmadığı bir ülkede iyi hiçbir şey olmaz. Olmuyor da zaten!